

Maalarimestari Reijo Mäkilä

Ikkunanpuitteiden huoltomaalaus

Ikkunanpuitteet joutuvat julkisivuilla erittäin kovalle rasitukselle ja niiden kuntoa pitää jatkuvasti tarkkailla. Vanhat ikkunat eivät läheskään aina häviä vertailussa uudemmallalla. Yleisesti on tiedossa, kuinka puun laatu on huonontunut. Ennen puuseppä valitsi tarkkaan ikkunoihin käytettävän puutavaran. Varsinkin alapuite tehtiin hyvin tiheäsyisestä, lähes lahoamattomasta sydänpuusta. Kun taas tämän päivän nopea teollinen valmistus ei mahdollista yhtä tarkkaa puun valikointia. Myös puun määrä poka kohden on jatkuvasti pienentynyt. Eli on jatkuvasti menty kevyempään suuntaan.

Kaikkein huonommassa kunnossa ovat yleensä tummilla kuultavilla puunsuojilla käsitellyt ikkunanpuitteet. Nämä käsittelyt olivat yleisiä 70- 80 luvun ikkunoissa. Hankalinta näissä on, että vauriot havaitaan vasta liian myöhään, ja puupinnan tuhoutuminen on edennyt jo pitkälle. Mikäli tällaisia ikkunanpuitteita vielä löytyy, voidaan niiden nopeaa tuhoutumista vielä yleensä hidastaa huolellisella peittomaalauksella.

Puun normaalissa harmaantumisessa ei ole mitään hälyttävää. Sillä yleensä tiukkasyisestä puusta tehty puite osoittautuu piikillä testattaessa kovemaksi kuin terveeltä näyttävä uusi harvasyisempi puuaines.

Mikäli laho on kuitenkin iskenyt yksitaisen ikkunan tiettyyn osaan, se ei anna vielä syytä vaihtaa koko rakennuksen ikkunoita, eikä edes kyseistä puitetta. Riittää kun lahonnut puitteen osa vaihdetaan ja korjataan rakenteesta se vika joka lahon on aiheuttanut. Se voi esimerkiksi olla väärin asennettu vesipelli, tai vuotavat liitoskohdat.

Rakennusten etelän- sekä lännen puoleiset ikkunanpuitteet joutuvat paljon suuremmalle rasitukselle kuin suojaisammilla puolilla olevat. Näin ollen niiden huoltoväli tulisivin olla paljon lyhyempi.

Ikkunanpuitteissa tärkein työvaihe on pohjan kunnostus. Mikäli ikkunoissa on puiset lasituslistat ne kannattaa ainakin alapuitteen osalta vaihtaa perinteiseen ikkunakittiin. Ikkunakitti suojaa puitetta paljon paremmin kuin vanha puulista. Mikäli puitteen alalista on jostakin muusta materiaalista kuten esimerkiksi alumiinista on sen tiiviyttä lasiin tarkkailtava säännöllisesti. Ikkunakittaus tulee tehdä vasta kittiuran pohjustuksen jälkeen. Vanhoissa ikkunoissa pohjustukseen kannattaa käyttää sinkkivalkois pohjamaalia. Mikäli päädytään ratkaisuun, jossa ikkunanpuitteista poistetaan kaikki vanha maali. Silloin ensimmäinen pohjustus voidaan tehdä myös perinteiseen tapaan käsittelemällä pinta vernissalla. Varsinainen maalaustyö on parasta tehdä perinteisellä öljymaalilla. Ensimmäinen kerta ohennetaan ja sen kuivumisen jälkeen maalataan toinen kerta ohentamattomalla maalilla, hyvin tiukkaan sivellen. Ja huolellisella työllä päästään taas vuosia eteenpäin.